

Pukkilan kunnan

perusopetuksen
aamu- ja iltapäivätoiminnan
toimintasuunnitelma

1	JOHDANTO	1
2	AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TAVOITTEET.....	2
2.1	Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen.....	2
2.2	Hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen.....	2
2.3	Eettisen kasvun tukeminen.....	3
2.4	Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen.....	3
3	TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	4
3.1	Toiminnan aloittaminen, laajuus ja toimintapaikka	4
3.2	Toimintaympäristö ja turvallisuus.....	5
3.3	Toimintamaksu.....	5
3.4	Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet.....	6
3.5	Irtisanominen	6
3.6	Lapsiryhmä	6
3.7	Henkilöstö	7
3.8	Jos lasta ei haeta kotiin määräaikaan mennessä	7
3.9	Välipala.....	7
3.10	Kuljetus.....	8
3.11	Toiminnan rahoitus	8
4	SISÄLLÖLLISET PAINOALUEET JA SUUNNITTELUN PERUSTEET	8
4.1	Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisällöt Pukkilassa	9
5	TUKEA TARVITSEVAT LAPSET AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNASSA.....	11
5.1	Aamu- ja iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen aikana	11
5.2	Yhteistyö toiminnan järjestämisessä	12
6	YHTEISTYÖ.....	13
6.1	Yhteistyö kotien kanssa.....	13
6.2	Yhteistyö koulun kanssa.....	13
6.3	Yhteistyö eri tehtävä- ja vastualueiden kanssa	14
6.4	Yhteistyö toiminnan järjestäjän ja toteuttajien kanssa	14
6.5	Moniammatillinen oppilashuoltotyö	14
7	ARVIOINTI.....	14

1 JOHDANTO

”Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa” (Perusopetuslaki [628/1998] 48 a, b, c, d, e ja f § [1136/2003]). ”Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet” (Perusopetuslaki 48 a § 3 mom. [1136/2003]).

Ihmisoikeudet, tasa-arvo, demokratia, luonnon monimuotoisuuden ja ympäristön elinkelpoisuuden säilyttäminen sekä monikulttuurisuuden hyväksyminen ovat perusopetuksen arvoja, joihin aamu- ja iltapäivätoiminta pohjautuu. Toiminnan tulee perusopetuksen tavoin edistää yhteisöllisyyttä, vastuullisuutta sekä yksilön oikeuksien ja vapauksien kunnioittamista. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011)

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden (2011) mukaisesti aamu- ja iltapäivätoiminnan tarkoituksena on vähentää lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ennen ja jälkeen koulupäivän. Lasten itsenäisyys lisääntyy kasvun myötä vähitellen, mutta lapset tarvitsevat vielä aikuisen turvaa, läsnäoloa ja ohjausta. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajan toiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla on oma erityisluonteensa, koska se perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan. Tavoitteena on luoda avoin, rohkaiseva ja kiireetön ilmapiiri, jossa lapsille tarjotaan heidän tarpeitansa vastaavaa, monipuolista ja virkistävää toimintaa sekä antaa myös mahdollisuus lepoon ja itsekseen olemiseen.

Perusopetuslain 8a luvun mukainen aamu- ja iltapäivätoiminta tulee järjestää perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden 2011 mukaisesti 1.8.2011 alkaen. Määräys edellyttää aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman muuttamista.

Pukkilan perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma on laadittu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden 2011 pohjalta huomioiden Pukkilan kunnan linjaukset / olosuhteet. Toimintasuunnitelma on tehty tukemaan Pukkilan kunnan perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan toteuttamista. Toimintasuunnitelmassa ohjeistetaan ja määritellään toiminnan kannalta oleellisia periaatteita. Ohjaajat käyttävät toimintasuunnitelmaa työvälineenään toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltaja saa toimintasuunnitelman kautta tietoa Pukkilan kunnan perusopetuslain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteisistä toimintalinjauksista. Toimintasuunnitelma löytyy esim. Pukkilan kunnan kotisivuilta, www.pukkila.fi.

Tämä toimintasuunnitelma on voimassa 1.8.2011 alkaen.
Suunnitelma on päivitetty 11.5.2015.

2 AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN TAVOITTEET

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet ovat perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden 2011 mukaiset.

”Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.” (Perusopetuslaki 48 a § 1 mom. [1136/2003.]) Tämä tavoite velvoittaa kaikkia aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisessä ja toteuttamisessa mukana olevia.

2.1. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Kodin kasvatustyön tukemisen lähtökohtana on, että lapsen huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajilla on aamu- ja iltapäivätoiminnassa ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta. Ohjaajien työtä ohjaavana periaatteena on kasvatuskumppanuus, jolla tarkoitetaan ammattikasvattajien sitoutumista toimimaan yhdessä huoltajien kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukena.

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistämään huoltajien aktiivista roolia.

Aamu- ja iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön sopivia toimintamuotoja. Aamu- iltapäivätoiminta yhdessä oppilashuollon henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella voi olla huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon.

2.2. Hyvinvoinnin, tunne-elämän, ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on lasten hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen. Ohjaajan myönteisellä suhtautumisella ja läsnäololla on tässä suuri merkitys. Lapset tarvitsevat myös kaveripiirin hyväksyntää ja tunteen ryhmään kuulumisesta. On tärkeää, että jokainen lapsi kokee olevansa arvostettu ja hyväksytty. Yhdessä toimimalla opitaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tarvittavia taitoja. Lapsia ohjataan tunnistamaan erilaisia tunteita ja säätelämään omaa toimintaansa.

Lasten rohkaisu ja kannustaminen tukevat itsetunnon kehitystä ja samalla lapset oppivat luottamaan omiin taitoihinsa. Osallistumisen iloa ja onnistumisen kokemuksia korostetaan. Aamu- ja

iltapäivätoiminnan tulee sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään olla kiireetön ja turvallinen. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen. Maittava välipala ja ympäristön viihtyisyys lisäävät hyvinvoinnin kokemusta.

Koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset linjaukset tukevat lasten hyvinvointia ja sosiaalista kehitystä. Tavoitteena on muodostaa lasten päivästä ehjä kokonaisuus.

2.3. Eettisen kasvun tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee lasten eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Toiminnan eettisenä lähtökohtana ovat Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet ja käytännöt. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lapsilähtöisyys. Jokainen lapsi nähdään arvokkaana yksilönä. Lapset ovat ikä- ja kehitysvaiheensa mukaisesti itsestään ja teoistaan vastuullisia. Aikuinen voi ohjailta ja tukea lasta hänen eettisessä ajattelussaan ja vuorovaikutustaidoissaan. Aikuisten antama malli, ryhmän vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat eettiset kysymykset ovat tärkeitä eettisessä kasvatuksessa ja yhdenvertaisuuden tukemisessa.

Eettisen kasvun tavoitteena on vastuullisuuden ja vastavuoroisuuden ymmärtäminen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsia ohjataan kasvamaan vähitellen vastuuseen:

- omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista
- toisten hyvinvoinnista sekä siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista
- oman toiminnan aiheuttamista tunteista ja seurauksista itselle ja toisille
- ryhmän toimintaan liittyvistä säännöistä ja sopimuksista
- myönteisestä suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan

Yhteisöllinen vastuun, luottamuksen ja huolenpidon ilmapiiri aamu- ja iltapäivätoiminnassa edistää eettistä kasvua. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, eri tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen, leikin ja liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia sekä esteettisiä kokemuksia ja toiminnallisuutta. Lasta ohjataan toimimaan tavalla, jolla mahdollisia ongelmatilanteita voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

2.4. Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen. Toiminnassa pyritään lisäämään lasten onnistumisen kokemuksia ja osallisuutta. On tärkeää, että lapset tulevat kuulluksi toiminnassa ja voivat osallistua sen suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Huomiota kiinnitetään erityistä tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa kunnioitetaan lasten omaa kieli- ja kulttuuritaustaa

sekä elämäntapaa ja -arvoja. Samalla huolehditaan, että kukaan ei joudu muita huonompaan asemaan esimerkiksi etnisen alkuperänsä, sukupuolensa, ikänsä, uskontonsa tai vammansa vuoksi. Eri kulttuureihin tutustumalla voidaan monipuolistaa toimintaa ja vähentää ennakkoluuloja sekä rikastuttaa yhdessäoloa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla lisätään lasten tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista tukea ja ohjausta. Suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan myös tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet.

Lasten tulee ikätasonsa mukaisesti saada itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten luomiseen. Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja järjestetään tarvittavaa tukea. Tässä onnistuminen edellyttää monialaista yhteistyötä aamu- ja iltapäivätoiminnan, sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja kodin kesken.

3 TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Kunnalla on kokonaisvastuu perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä säädösten ja perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaisesti.

3.1. Toiminnan aloittaminen, laajuus ja toimintapaikka

”Kunnan järjestäessä tai hankkiessa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa, sitä tulee tarjota kunnan päättämässä laajuudessa perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta.” (Perusopetuslaki 48 b § 1 mom. (1136/2003) ja Perusopetuslaki 17 § 2 mom. [642/2010].)

Mikäli toimintaan hakijoita on enintään 7, kunta voi päättää toiminnan aloittamatta jättämisestä.

Pukkilassa aamu- ja iltapäivätoiminnan enimmäismäärä on 25. Aamu- ja iltapäivätoimintaan voivat osallistua 1. - 2. - luokkien erityisen tuen oppilaat, 1. - 2. - luokkien oppilaat ja 3. - 6. - luokkien erityisen tuen oppilaat. Mikäli enimmäismäärä ei ylitä, toimintaan voivat osallistua myös muut 3.- 6. - luokkien oppilaat. Torpin koulun oppilailla on myös mahdollisuus osallistua toimintaan.

”Toimintaa tulee tarjota joko 570 tai 760 tuntia koulun työvuoden aikana kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella. Lapsen osallistuminen aamu- ja iltapäivätoimintaan on huoltajalle vapaaehtoista.” (Perusopetuslaki 48 b § 4 mom. [1081/2006].)

Pukkilassa toimintaa tarjotaan koulun lukuvuoden työpäivinä maanantaista perjantaihin aamuisin klo 7.30 -9.15 ja iltapäivisin klo 13.15 -17.00. Toimintaa ei järjestetä lukukausien päättäjaispäivinä eikä lauantaityöpäivinä. Toimintaa tarjotaan yhteensä 1045 tuntia.

Pukkilassa lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään opetustoimen alaisuudessa Kirkonkylän koululla esikoulun tiloissa.

3.2. Toimintaympäristö ja turvallisuus

”Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvilla lapsilla on oikeus turvalliseen toimintaympäristöön” (Perusopetuslaki 48 d §[1136/2003]).

Toimintaympäristön tulee olla turvallinen, toimiva ja tarkoituksenmukainen tilojen ja välineiden osalta. Toimintaympäristön pitää tukea toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Toimintaan osallistuvat lapset eivät myöskään saa joutua väkivallan tai kiusaamisen kohteeksi.

Pukkilassa aamu- ja iltapäivätoiminnan tilat ovat Kirkonkylän koulun esikoulun tiloissa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan lapset ja esikoululaiset voivat käyttää mm. samoja leikkivälineitä, pelejä ja materiaaleja.

Pukkilan Kirkonkylän koulun turvallisuus- ja pelastussuunnitelma koskee myös aamu- ja iltapäivätoimintaa. Toimintaan osallistuvat ohjaajat tulee perehdyttää toimintapaikan pelastus- ja turvallisuussuunnitelmaan.

”Aamu- ja iltapäivätoiminnassa sattuneen tapaturman hoito on lapselle maksuton. (Perusopetuslaki 48 d § [1136/2003].)

Pukkilan aamu- ja iltapäivätoiminnan lapset ovat vakuutettuja.

3.3. Toimintamaksu

”Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu” (Perusopetuslaki 48 f 1 mom. [1081/2006]).

Pukkilassa aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistumisesta peritään kiinteä kuukausimaksu, jonka määrän ja maksun määräytymisen periaatteet kunnanhallitus päättää. Maksu peritään jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu toimintaan. Maksut ovat 1.8.2015 alkaen seuraavat:

Hoitoaika tunteja	maksu €/kk
enintään 3	60
yli 3 enintään 4	80
yli 4	100

Huoltajilta laskutetaan em. korkein kk-maksu tai oppilaskohtaisen maksualennuspäätöksen mukainen kiinteä kk-maksu seuraavin poikkeuksin:

Jos aamu- ja iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivää kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Jos toiminnan alkamis- ja/ tai päättymiskuukautena toimintapäiviä on vähemmän kuin kymmenen, laskutetaan maksu vain toimintapäiviltä. Toimintapäivän hinta on 3 euroa, silloin kun kk-maksu on 60 €. Vastaavasti hinta on 4 €, kun kk-maksu on 80 € ja 5 €, kun kk-maksu on 100 €. Jos lapsi ei sairauden vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- tai iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä, peritään maksusta puolet. Jos sairaudesta johtuva poissaolo kestää koko ka-

lenterikuukauden, maksua ei peritä lainkaan. Tällöin huoltaja toimittaa lapsen sairaudesta lääke-
rintodistuksen ohjaajalle. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan lainkaan koko kalenteri-
kuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Maksua voidaan alentaa tai maksu voi-
daan jättää perimättä, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai oppilashuollol-
liset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Tästä päätetään erikseen. Toimintaan osallis-
tumisesta ei peritä muita maksuja.

3.4. Toimintaan hakeminen ja valintaperusteet

Toimintaan haetaan sähköisesti Wilmassa keväällä. Myös kesken toimintakauden voi hakea toi-
mintaan.

Pukkilan kunnan kotisivuilla olevassa aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelmassa on
myös ohjeistus toimintaan hakemisesta.

Ensisijaiset valintaperusteet järjestyksessä:

1. 1. - 2. - luokkien erityisen tuen oppilaat
2. 1. - 2. - luokkien oppilaat
3. 3. - 6. - luokkien erityisen tuen oppilaat
4. Muut 3. - 6. - luokkien oppilaat

Mikäli enimmäismäärä ylittyy, toissijaiset valintaperusteet järjestyksessä:

1. Ilmoittautumisjärjestys
2. Arvonta

Otettaessa lapsia aamu- ja iltapäivätoimintaan heihin sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita.
Rehtori tekee viranhaltijapäätöksen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta. Päätös toimitetaan
huoltajille. Mahdollinen muutoksenhaku tehdään kuntalain mukaisesti kunnan toimielimen tai
viranhaltijan päätöksestä.

3.5. Irtisanominen

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voi irtisanoutua kirjallisesti vähintään viikkoa ennen aiottua irtisa-
noutumispäivää. Irtisanominen toimitetaan aamu- ja iltapäivätoiminnan vastaavalle. Irtisanoutu-
minen astuu voimaan seuraavan kuukauden 1. päivästä alkaen.

3.6. Lapsiryhmä

Turvallisen aamu- ja iltapäivätoiminnan lähtökohtana on, että riittävä määrä ohjaajia osallistuu
lapsiryhmän ohjaamiseen. Pukkilan aamu- ja iltapäivätoiminnan enimmäislapsimäärä on 25. Mikäli
lapsimäärä ylittää 13 toinen ohjaaja osallistuu toiminnan järjestämiseen.

3.7. Henkilöstö

Valtioneuvoston asetuksessa (115/2004) säädetään perusopetuslain 8a luvussa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusvaatimuksista. Aamu – ja iltapäivätoiminnassa ohjaajana on kelpoinen henkilö,

- joka on suorittanut tehtävään soveltuvan korkea-koulututkinnon, opintoasteisen tutkinnon, ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon ja jolla on koulutuksen yhteydessä hankittu tai kokemuksella osoitettu taito toimia lapsiryhmän ohjaajana taikka
- jolla on kelpoisuus antaa luokanopetusta, esiopetusta, erityisopetusta tai aineenopetusta tai toimia oppilaanohjaajana.

Pukkilassa aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat esiluokanopettajat ja koulukäynninohjaajat tai muut aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan kelpoisuusvaatimukset täyttävät henkilöt. ”Lasten kanssa työskentelevältä ohjaajalta pyydetään nähtäväksi ote rikosrekisteristä” (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä [504/2002] 2 § mom. [1138/2003]).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsitteilyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin.

3.8. Jos lasta ei haeta kotiin määräaikaan mennessä

Mikäli lasta ei haeta määräaikaan mennessä iltapäivätoiminnasta kotiin, yritetään huoltajaan saada yhteys puhelimitse. Jos huoltajaa, hänen ilmoittamaansa hakijaa tai varahakijaa ei tavoiteta, hakija ei ehdi hakea lasta määräaikaan mennessä tai lasta ei voida luovuttaa hakijalle esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, jossa hakija on päihteiden vaikutuksen alaisena, hakijalla on lähestymiskielto tai valvotut tapaamiset, varahoitopaikkana toimii Vekaran päiväkot.

Päiväkoti Vekaraan ilmoitetaan tulossa olevasta lapsesta soittamalla. Huoltajaa informoidaan asiasta puhelimitse tai jättämällä viesti aamu- ja iltapäivätoiminnan oveen.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteystietolomakkeen kopio toimitetaan lapsen mukana varahoitoon. Lapsi viedään varahoitoon kävellen. Varahoidosta peritään päivähoidon tilapäisen hoidon maksu.

3.9. Välipala

Pukkilassa aamu- ja/tai iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille tarjotaan aamu- ja/tai välipala. Aamu- ja välipala ovat vaihtelevia ja monipuolisia ja ne nautitaan kiireettömästi hyviä ruokailutapoja noudattaen.

3.10.Kuljetus

Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille ei järjestetä erikseen kuljetusta. Kuljetuksen järjestämisen periaatteet ovat Pukkilan kunnan kotisivuilla, www.pukkila.fi.

3.11.Toiminnan rahoitus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstökulut ja toiminnan materiaalikulut rahoitetaan Pukkilan kunnan talousarvioon varatulla määrärahalla. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa käytetään esikoulu- laisten kanssa samoja tiloja ja välineitä, mikä vähentää materiaali- ja välinekustannuksia.

4 SISÄLLÖLLISET PAINOALUEET JA SUUNNITTELUN PERUSTEET

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden 2011 mukaisesti toiminnan sisällön tulee tukea toiminnalle asetettujen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden ja kunta- kohtaisen toimintasuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Toiminnan järjestäjä ja toteuttaja vastaavat toimintapaikkakohtaisesta sisällön ja sen toteutuksen suunnittelusta. Sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden määräykset, lapsiryhmän koko, toiminnan monipuolisuus sekä mahdollisuus toimintojen eriyttämiseen ja pienryhmätyöskentelyyn. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun. Toimintasuunnitelmasta ja toiminnan sisällöstä tiedotetaan huoltajille.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa korostuu lasten oikeus turvalliseen lapsuuteen ja kasvuympäristöön. Toiminnan sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lasten tarpeet ja omat toiveet. Lapsen, huoltajan ja ohjaajan keskustelu ja tiedonvaihto siitä, millainen toiminta lasta kiinnostaa ja mikä tuottaa hänelle iloa ja virkistystä, vaikuttaa toiminnan sisällön käytännön toteutukseen. Sisältöön vaikuttavat myös paikalliset olosuhteet ja kulttuuritekijät, eri vuodenaikojen tarjoamat ja muut käytännön mahdollisuudet, yhteistyö kunnan muiden toimijoiden kanssa, ohjaajien omat vahvuudet sekä toteuttajien painotukset.

Laadukas aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö muodostuu lasten kannalta monipuoliseksi kokonaisuudeksi, jonka avulla vahvistetaan lasten osallisuutta ja toiminnan yhteisöllisyyttä. Toiminta antaa kasvua ja kehitystä tukevaa sosiaalista vuorovaikutusta, ilon ja virkistykseen kokemuksiä, esteettisiä kokemuksiä ja mahdollisuuden kehittää erilaista osaamista.

Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitystä tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä.

4.1. Aamu- ja iltapäivätoiminnan sisällöt Pukkilassa

* Eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus

- hyvät tavat
- anteeksipyyttäminen ja -antaminen
- pienet työtehtävät
- keskustelut

* Terveys- ja turvallisuuskasvatus

- arkipäivän tilanteet, päivärytmi
- myönteiset kokemukset
- kiusaamisen ehkäisy
- terveelliset ruokailutottumukset
- henkilökohtainen hygienia
- asianmukainen pukeutuminen

* Leikki ja vuorovaikutus

- muistileikit
- rooli- ja mielikuvitusleikit
- majaleikit
- rakenteluleikit
- pelit
- näytelmät ja nukketeatterit

* Liikunta ja ulkoilu

- sisäpelit ja -leikit
- temppuilu
- luova liikunta
- ulkopelit ja -leikit
- mäenlasku

* Ruokailu ja lepo

- hyvät ruokavalinnat
- hyvät ruokailutavat
- satuhetki
- levähtäminen
- rentoutuminen

* Kulttuuri ja perinteet

- laulut
- leikit
- juhlat
- keskustelut

*** Käden taidot ja askartelu**

- värittäminen
- piirtäminen
- maalaaminen
- rakentelu
- muovailu
- askartelu valmis- ja luonnonmateriaaleista
- ompelu
- helmityöt

*** Kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu**

- sadut
- lorut
- kertomukset
- lastenkirjat
- laulaminen
- kuunteleminen
- ilmaisu
- soittaminen, musisoiminen
- levyraati
- tanssiminen
- näytelmät ja nukketheateri

*** Mediataidot**

- eri mediat
- turvallinen mediaympäristö

*** Arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa**

- arkipäivän tilanteet
- luonnossa liikkuminen ja leikkiminen
- keskustelut
- retket
- kierrätys

*** Erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit**

- vuodenaajat
- juhlat

*** Koulutehtävien tekeminen**

- työrauha
- aikuisen tuki

5 TUKEA TARVITSEVAT LAPSET AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNASSA

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Myös silloin, kun kyse on tukea tarvitsevista lapsista, toiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnan tulee tukea itsetunnon ja omatoimisuuden kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä lasten omien edellytysten mukaisesti. Lapsia kannustetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen. Heille tarjotaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin ja yhdessä toimimiseen.

Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä kehityksessään tukea tarvitseville lapsille. Leikin merkitys korostuu varsinkin nuorimpien osalta. Monipuolinen toiminta ja toiminnalliset työtavat edistävät lasten kehitystä. Liikunta, pelit ja leikit ovat hyviä välineitä myös sääntöjen noudattamisen ja itsesääntelyn harjaannuttamiseen. Yhdessä toimimisen taitoihin ja myönteisen vuorovaikutuksen edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Tilojen ja välineiden tulee olla myös tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin sopivia. Huomiota kiinnitetään muun muassa tilojen kokoon, muunneltavuuteen ja esteettömyyteen sekä kulkureittien toimivuuteen. Oikein suunnitelluilla ratkaisuilla tuetaan lasten omatoimista ja helppoa liikkumista ja toimimista tiloissa. Värien käytöllä ja valaistuksella voidaan vaikuttaa ympäristön hahmottamiseen ja antaa virikkeitä.

Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta. Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan mm. perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun kanssa lisää oppilaantuntemusta ja täydennyskoulutus varmistaa osaamista. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011)

5.1. Aamu- ja iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen aikana

Perusopetuslain (30 § 1 mom 642/2010) mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus saada riittävä kasvun ja oppimisen tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Lain ja Opetushallituksen laatimien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muuttaminen ja täydentäminen, MÄÄRÄYS 50/01/2010) mukaisesti oppilaan saama tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Ne ovat laajuudeltaan ja kestoltaan erilaisia tukiratkaisuja. Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tuen tasot määritellään seuraavasti:

- Yleinen tuki on osa kaikkea oppilaan kasvatusta, opetusta ja ohjausta. Tuen tarve on silloin luonteeltaan yleensä lyhytaikaista, oppilas voi tarvita vain yhtä tukimuotoa, kuten tukiope- tusta tai osa-aikaista erityisopetusta.
- Oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai sa- manaikaisesti useita tukimuotoja, annetaan tehostettua tukea hänelle laaditun, pedagogi- seen arvioon perustuvan kirjallisen oppimissuunnitelman mukaisesti. Tehostettu tuki on luonteeltaan vahvempaa ja pitkäjänteisempää kuin yleinen tuki.
- Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoittei- den saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös, joka perustuu pedagogiseen selvitykseen. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), josta on käytävä ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen opetuksen ja muun tuen antaminen.

Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja hakemaan aamu- ja iltapäivätoimintaan koko perusopetuksen ajan. Kunta päättää toiminnan laajuudesta. Mikäli mahdol- lista, erityistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Jos oppilaiden tarpeet sitä edellyttävät, voidaan toiminta järjestää myös omissa ryhmissä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen mahdollisuuksien mukaan oman ikäkauden mukaisissa ryhmissä tukee erityistä tukea saavien oppilaiden kehitystä.

Kun tehostettua tai erityistä tukea saava oppilas osallistuu aamu- ja iltapäivätoimintaan, on tärkeää että aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ottaa lapsen tuen tarpeet huomioon. Yhtä tärkeää on, että koulussa nähdään aamu- ja iltapäivätoiminnan tarjoamat mahdollisuudet oppilaan kou- lunkäynnin ja oppimisen tukemiseen. (Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet 2011)

5.2. Yhteistyö toiminnan järjestämisessä

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden (2011) mukaan huoltajan ja mahdollises- ti koulun henkilöstön kanssa sovitaan, miten tehostettua tai erityistä tukea saavan oppilaan tar- peet sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoimin- nassa.

Tehostetun tuen aikana käytettävä oppimissuunnitelma sekä erityiseen tukeen kuuluva henkilö- kohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voivat tarvittaessa sisältää ku- vaukset oppilaan osallistumisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjes- täjän kanssa. Niissä voidaan kuvata, miten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet ja toimintamallit tukevat oppilaan kehitystä. Tällä tavoin oppilaan päivästä muodostuu kasvatuksellinen koko- naisuus.

Tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta sekä näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisäl- tyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Asiakirjat säilytetään lukkojen takana. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua oppilaan tehostettuun tukeen kuuluvan oppimissuunnitelman tai erityiseen tukeen kuuluvan hen- kilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan huoltajan luvalla.

6 YHTEISTYÖ

Eri toimijoiden välisen yhteistyön tarkoituksena on lisätä lapsen tarpeiden tunnistamista ja lapsen hyvinvointia. Toiminnan onnistumisen kannalta on tärkeää, että lapsen ja huoltajien toiveet toiminnan sisällöstä otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan.

6.1. Yhteistyö kotien kanssa

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin kasvatustyötä ja sen vuoksi toiminnan järjestämisessä tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajilla on ammatillinen vastuu lapsen kasvatuksesta kyseisen yhteisön jäsenenä. Yhteistyö edellyttää avointa ja luottamuksellista vuorovaikutusta kodin kanssa.

Yhteistyötä tehdään tapaamalla huoltajia lasten tuonti- ja/tai hakutilanteissa, puhelimitse tai repuvihon välityksellä. Tarvittaessa järjestetään huoltajille keskusteluajoja. Huoltajien kanssa keskustellaan lapsen kasvatukseen liittyvistä asioista kuten kasvatuseriaatteista, arvoista, lapsen hoitoajoista ja harrastuksista.

Toiminnan sisällöistä, toimintaperiaatteista ja poikkeuksellisista toiminta-ajoista tiedotetaan huoltajia toimintakauden aikana.

Huoltajat ovat velvollisia ilmoittamaan aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajille lapsensa poissaoloista ja muista tärkeistä toiminnan järjestämiseen vaikuttavista asioista viipymättä.

6.2. Yhteistyö koulun kanssa

Lapsen kehityksen tukeminen edellyttää avointa ja luottamuksellista moniammatillista yhteistyötä aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien, opettajien ja koulun muun henkilökunnan välillä. Yhdenmukaiset kasvatuseriaatteet ja säännöt koulussa ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa sekä perusopetuksen opetussuunnitelman huomioiminen toiminnassa edistävät tavoitteiden toteutumista.

Toimiva tiedonkulku koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan välillä vahvistaa yhteisesti luotujen sopimusten ja käytänteiden onnistumista. Tietoja vaihdetaan sellaisista ajankohtaisista esiin tulleista seikoista, joista molempien osapuolten olisi lapsen parhaaksi syytä olla tietoisia. Aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö voi osallistua tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Koulun työpäivien muutoksista kuten retkistä on tärkeää välittää tiedot ohjaajille.

Toiminnallinen yhteistyö on myös tärkeää. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa käytetään hyvin pitkälle samoja tiloja ja välineitä kuin koulun ja esikoulun toiminnassa. Samoissa tiloissa toimiminen antaa hyvät mahdollisuudet yhteistyölle koulun henkilökunnan kanssa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella on huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon. Lapsille annetaan työrauha läksyjen tekemiseen. Ohjaaja voi tarpeen mukaisesti neuvoa lasta läksyissä, mutta huoltaja vastaa siitä, että läksyt on tehty ja tarkastettu.

6.3. Yhteistyö eri tehtävä- ja vastuualueiden kanssa

Yhteistyötä tehdään eri tehtävä- ja vastuualueiden kanssa sopivin ja joustavin tavoin. Päivähoidon kanssa tehdään yhteistyötä toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä työntekijöiden resurssoinnissa. Sosiaalitoimen kanssa mietitään lasten ja perheiden ongelmissa auttamisen mahdollisuuksia. Liikuntatoimen kanssa tehdään yhteistyötä liikunnan järjestämisen sekä tilojen ja välineiden saralla. Teknisen toimen kanssa ollaan yhteistyössä tilojen suunnittelussa, kunnossapidossa ja uusimisessa.

6.4. Yhteistyö toiminnan järjestäjän ja toteuttajien kanssa

Aamu- ja iltapäivätoimintaa arvioidaan ja kehitetään yhteistyössä toiminnan järjestäjän ja toteuttajien kanssa. Toiminnan järjestämisen periaatteita pohditaan yhteistyössä. Lisäksi pyritään vuosittain pitämään toimintaympäristön katselmus, johon liittyy myös turvallisuustarkastus ja sen perusteella laaditaan parannusehdotuksia. Vuosittain koulun rehtori ja aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö laativat talousarvioesityksen toiminnan järjestäjälle.

6.5. Moniammatillinen oppilashuoltotyö

Koulun oppilashuollon tehtävänä on huolehtia oppilaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. On tärkeää, että oppilaan päivän kokonaisuudessa koulun opetushenkilöstö, aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö ja koulun oppilashuolto toimivat keskenään luontevassa vuorovaikutuksessa.

7 ARVIOINTI

Perusopetuslain 8 a luvun 48 c § mukaan kunnan tulee arvioida antamaansa tai hankkimaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa, sekä osallistua toimintansa ulkopuoliseen arviointiin. Arvioinnin tarkoituksena on turvata toiminnan tavoitteiden toteutuminen sekä laadullisten tekijöiden kehittyminen. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa ohjaajat arvioivat toimintaansa henkilökohtaisesti koko ajan. Muiden ohjaajien kanssa keskustellaan ja pohditaan mahdollisia ongelmakysymyksiä ja kehittämissuunnitelmia. Palaute huoltajilta ja lapsilta on tärkeää toiminnan kehittämiseksi. Ulkopuoliseen arviointiin osallistumisen lisäksi voidaan tehdä asiakastyytyväisyyskyselyitä ajoittain.

Toimintaa arvioidaan ja kehitetään myös yhteistyössä toiminnan järjestäjän kanssa.